

یادداشت

احسان مهاجرشجاعی

دبیرپیشین فدراسیون دوومیدانی

نیاز مبرم به برنامه‌ریزی هدفمند

بانوان در دوومیدانی ایران پتانسیل فراوانی دارند و مدال زهرا زارعی نشان داد سرمایه‌گذاری هدفمند در این بخش می‌تواند بازدهی بیشتری به همراه داشته باشد. تحقق این هدف، نیازمند تغییر در مدیریت بانوان است. نایب رئیس فعی بانوان که حدود ۱۰ تا ۱۲ سال با فدراسیون‌های مختلف همکاری کرده، تاکنون ایده و برنامه مشخصی برای پیشرفت این بخش ارائه نداده است.

چهار مدال دوومیدانی ایران در بازی‌های آسیایی ناگویا، حاصل تلاش و زحمت ورزشکاران است. از سوی دیگر، پس از پایان دوران قهرمانی احسان حدادی و حضور او در رأس فدراسیون، منابع مالی قابل توجهی که پیش‌تر صرف او می‌شد، اکنون به دوومیدانی اختصاص یافته و برای ورزشکاران هزینه می‌شود. راه‌اندازی کمپ‌های تیم ملی برای ورزشکاران نیز اقدامی مثبت است.

با وجود این، پرسش اصلی همچنان پابرجاست؛ چرا وعده کسب ۱۰ مدال به چهار مدال محدود شد و چرا پاسخ روشنی درباره این فاصله ارائه نمی‌شود؟ پیش‌تر نیز در دوره ریاست حسین کیهانی، وعده جذب هزار میلیارد تومان از سوی اسپانسر مطرح شد، اما سرمایه‌ای متناسب با این وعده وارد دوومیدانی نشد. به نظر می‌رسد یکی از دوره‌های موفق مدیریت این رشته، دوران مصطفی کریمی بود که آثار آن در بازی‌های آسیایی گوانگژو نمایان شد. چهار مدال ناگویا، بویژه طلای محمدرضا طیبی و نقره‌های علی امیریان و زهرا زارعی، دستاوردی ارزشمند است؛ اما ارزیابی عملکرد فدراسیون تنها به شمار مدال‌ها محدود نمی‌شود. باز ماندن یک مدعی مدال از ادامه رقابت به دلیل مشکل کفش، پرسش‌هایی جدید درباره آماده‌سازی و مدیریت جزئیات ایجاد می‌کند.

دوومیدانی برای پیشرفت به ساخت پیست‌های بیشتر، تقویت رده‌های پایه و حمایت از مربیان شهرستانی نیاز دارد. دعوت مربیان شاخص استان‌ها به اردوهای ملی می‌تواند مؤثر باشد؛ همان‌طور که صادق صمیمی، شاگرد داریوش صمیمی، نمونه‌ای از ظرفیت مربیان داخلی است. ناگویا پایان رقابت‌ها بود، اما پرسش‌ها درباره عملکرد فدراسیون احسان حدادی همچنان ادامه دارد.

یادداشت

احمد یزدانیان

کارشناس دوومیدانی

ضرورت توجه

به استعدادیابی و آموزش

دوومیدانی در بازی‌های آسیایی ناگویا عملکرد خوبی از خود به نمایش گذاشت، اما باید پذیرفت که در بخش استعدادیابی، آموزش و پرورش ورزشکاران عملکرد مطلوبی نداشته‌ایم و مسئولان توجه چندانی به ظرفیت مدال‌آوری این رشته پرتعداد المپیکی ندارند.

ارزایی عملکرد چهار سال اخیر دوومیدانی مطلوب است، اما این رشته شایستگی کسب مدال‌های خوش‌رنگ بیشتری را داشت؛ بویژه در بخش بانوان که نمی‌توان شانس مدال‌آوری فاطمه محیطی‌زاده را نادیده گرفت. درباره اتفاق رخ داده برای محیطی‌زاده، مسئولیت اصلی متوجه سه ضلع ماجراست: ورزشکار، مربی و کمیته کنترل‌کننده میزبان. طبق مقررات، اگر ضخامت لژ کفش از دو سانتی‌متر بیشتر باشد، دهنده اجازه استفاده از آن را در مسابقه پرش طول ندارد و دیسکالیفه می‌شود. با این حال، چرا کسی نبود تا به این ورزشکار اطلاع دهد که کفشش استاندارد نیست؟

باید اذعان کرد که در درجه اول، خود محیطی‌زاده مقصر است؛ زیرا با قوانین کاملاً آشنایی داشت. پس از او، نوبت به مربی‌اش می‌رسد. محیطی‌زاده تنها دهنده‌ای بود که مربی اختصاصی خود را به همراه داشت. پس از این دو نفر، مسئول کنترل کفش در کمیته فنی میزبان از زاپس قرار می‌گیرد که پیش از آغاز رقابت، کفش ورزشکار را بررسی و تأیید کرده است. اگر کفش او ایراد فنی داشت، چرا مجوز حضور در مسابقه صادر شد؟

پس از لایا رجبی که اگرچه ایرانی‌الصل نبود و برای اولین بار بانوان دوومیدانی ایران را صاحب مدال کرد، سال‌ها بود که دختران ما در چنین میدان‌های بزرگی رنگ مدال را ندیده بودند. اما حالا زهرا زارعی دست به کار بزرگی زد و با عملکرد فوق‌العاده‌اش مدال نقره را به گردن آویخت. ورزشکاری که از مناطق محروم و بدون برخورداری از سرنانه ورزشی مناسب، خود را به نایب‌قهرمانی آسیا رساند. این موفقیت نشان می‌دهد سرمایه‌گذاری در بخش بانوان، با توجه به انگیزه بالای آنان، اثربخش است و می‌تواند سبب مدال‌های ایران را پربارتر کند.

دوومیدانی رشته‌ای بسیار بزرگ است و باید نظام مدیریتی ورزش کشور بپذیرد که شش، دوومیدانی و تیراندازی ظرفیت کسب مدال‌های فراوانی دارند و باید در اولویت اول مدیران باشگاهی و ورزشی قرار گیرند. از این طریق می‌توان رتبه کاروان ورزشی ایران را در رویدادهایی مانند المپیک و بازی‌های آسیایی ارتقا داد.

برای تحقق این اهداف، باید کمپ‌های ورزشی تجهیز شوند و شرایط مناسبی برای منابع انسانی، بویژه مربیان، فراهم آید تا بتوانند روی رده‌های پایه تمرکز کنند. مدال‌آوری اهمیت دارد، اما نباید کار روی پایه را فراموش کرد.

«ایران» عملکرد تیم ملی دو و میدانی در بازی‌های آسیایی ناگویا را بررسی می‌کند

فرصت‌های طلایی در پیست

در ادوار مختلف بازی‌های آسیایی و المپیک نشان می‌دهد که فاصله قابل توجهی میان ظرفیت‌های موجود و نتایج به‌دست‌آمده وجود دارد؛ فاصله‌ای که کاهش آن مستلزم توجه بیشتر به زیرساخت‌ها، کیفیت تمرینات، برنامه‌های آماده‌سازی و حمایت مستمر از ورزشکاران است.

در این میان، موفقیت محمدرضا طیبی و زهرا زارعی در بازی‌های ناگویا، بار دیگر ظرفیت‌های دو و میدانی ایران را در کانون توجه قرار داد. این نتایج نشان داد که استعدادهای ایرانی تنها به ماده‌هایی محدود نیستند که پیش‌تر در آنها تجربه موفقیت داشته‌ایم و با شناسایی درست توانایی‌ها، انتخاب مسیر تخصصی مناسب و فراهم کردن فرصت رقابت در سطح بالا، می‌توان به نتایج متفاوتی دست یافت.

بر این اساس توجه به استعداد‌های موجود در استان‌های مختلف کشور و ایجاد شرایط برابر

در ادوار مختلف بازی‌های آسیایی و المپیک نشان می‌دهد که فاصله قابل توجهی میان ظرفیت‌های موجود و نتایج به‌دست‌آمده وجود دارد؛ فاصله‌ای که کاهش آن مستلزم توجه بیشتر به زیرساخت‌ها، کیفیت تمرینات، برنامه‌های آماده‌سازی و حمایت مستمر از ورزشکاران است.

در این میان، موفقیت محمدرضا طیبی و زهرا زارعی در بازی‌های ناگویا، بار دیگر ظرفیت‌های دو و میدانی ایران را در کانون توجه قرار داد. این نتایج نشان داد که استعدادهای ایرانی تنها به ماده‌هایی محدود نیستند که پیش‌تر در آنها تجربه موفقیت داشته‌ایم و با شناسایی درست توانایی‌ها، انتخاب مسیر تخصصی مناسب و فراهم کردن فرصت رقابت در سطح بالا، می‌توان به نتایج متفاوتی دست یافت.

بر این اساس توجه به استعداد‌های موجود در استان‌های مختلف کشور و ایجاد شرایط برابر

زهرا زارعی، ملی‌پوش تیم ملی دوومیدانی در گفت‌وگو با «ایران»:

در منوجان پیست نداریم، اما رویای المپیک دارم

منبع: کمیته ملی المپیک

مهری رنجبر زهرا زارعی، دوومیدانی را دیر شروع کرد، اما خیلی زود توانست نامش را در میان مدال‌آوران ورزش ایران ثبت کند. دختر منوجانی که روزگاری به دلیل نبود امکانات در شهرش از تمرین در پیست استاندارد محروم بود، در اولین حضورش در بازی‌های آسیایی، مدال نقره ۴۰۰ متر زنان را به دست آورد. او حالا پس از تجربه ایستادن روی سکوی نایب قهرمانی آسیا، هدف بزرگ‌تری را دنبال می‌کند: کسب سهمیه المپیک ۲۰۲۸ و تلاش برای رسیدن به مدالی که سال‌ها در تصویر ذهنی‌اش داشته است. زارعی در گفت‌وگو با «ایران» از مسیر دیرهنگام ورودش به دوومیدانی، تجربه حضور در ناگویا و رویای المپیک می‌گوید.

با اینکه دیر شروع کردم، به لطف خدا زود به

مدال رسیدم.»

نایب قهرمان ۴۰۰ متر زنان بازی‌های آسیایی، در اولین حضورش در این رقابت‌ها در میدانی بزرگ کنار ستاره‌های آسیا و قهرمان جهان ملی آورده بود، خیلی به پیش‌رفتم کمک کرد.

«مدال نقره بازی‌های آسیایی ناگویا، بهترین مدالی است که تاکنون گرفته‌ام.» زهرا زارعی با بیان این جمله از خاطره‌ای می‌گوید که برایش ماندگار شده است: «تمرین با نیچل، مربی آفریقایی که فدراسیون به کمپ تیم‌های ملی آورده بود، خیلی به پیش‌رفتم کمک کرد.

تعداد مدال‌ها نسبت به هانگژو دو برابر شد ← جهش ایرانی‌ها

گروه ورزشی / عملکرد تیم ملی دوومیدانی ایران در بازی‌های آسیایی ناگویا ۲۰۲۲ با کسب چهار مدال شامل یک طلا، دو نقره و یک برنز به پایان رسید؛ نتیجه‌ای که در مقایسه با دو دوره قبلی بازی‌ها، از بهبود مدال‌آوری این رشته حکایت دارد. کاروان دوومیدانی ایران با ۱۱ ورزشکار در این رقابت‌ها حضور یافت و علاوه بر افزایش مجموع مدال‌ها، موفق شد در بخش زنان نیز به دستاوردی تاریخی برسد.

ایران در بازی‌های آسیایی جاکارتا ۲۰۱۸ سه مدال شامل دو طلا و یک نقره به دست آورد. احسان حدادی در پرتاب دیسک و حسین کیهانی در دوی ۳۰۰۰ متر با مانع روی سکوی

کسب مدال نقره، اولین مدال زنان دوومیدانی ایران در این دوره از بازی‌ها را برایش به خاطره‌ای

فراموش نشدنی تبدیل کرد.

او درباره شرایط مسابقه و استرسی که پیش از رقابت داشت، توضیح می‌دهد: «برای مسابقه

استرس داشتم، اما با پایان دور مقدما

صعود دانست. محمدرضا طیبی با کسب طلای پرتاب وزنه، زهرا زارعی با نقره دوی ۴۰۰ متر زنان، علی امیریان با نقره دوی ۸۰۰ متر و صادق صمیمی با برنز پرتاب دیسک، چهار مدال ایران را به دست آوردند. نقره زهرا زارعی نیز اولین مدال دوومیدانی زنان ایران در تاریخ بازی‌های آسیایی بود؛ دستاوردی که اهمیت ویژه‌ای در ارزیابی عملکرد این رشته دارد.

مجموع مدال‌های ایران در ناگویا نسبت به هانگژو دو برابر شد و در مقایسه با جاکارتا نیز یک مدال افزایش یافت. با وجود این پیشرفت، تعداد مدال‌های طلا از دو مدال جاکارتا به یک

مدال کاهش یافته و با هانگژو برابر مانده است. بنابراین، رشد

علی امیریان، عضو تیم ملی دو و میدانی در گفت‌وگو با «ایران»:

نقره را به طلای آسیا تبدیل می‌کنم

گروه ورزشی / علی امیریان در اولین تجربه حضورش در بازی‌های آسیایی ناگویا، با وجود مصدومیت و فرصت پرتابگر عربستانی هم به عنوان قهرمان آسیا با آمادگی کامل آمده بود. من قبلاً با همه پرتابگران وزنه مسابقه داده بودم و با آرامش رقابت کردم.»

طیبی درباره شرایط جوی مسابقه نیز می‌گوید: «در تمرینات، پرتاب در شرایط بارانی را شبیه‌سازی کرده و دایره پر از آب را امتحان کرده بودم. می‌دانستم چطور کار کنم تا پایم لیز نخورد. روز مسابقه باران بسیار شدید بود، اما توانستم مانع هدفم شود و رکورد بازی‌ها را هم به میزبان ۶ سانتی‌متر ارتقا دادم.»

علی امیریان در گفت‌وگو با «ایران» می‌کند و می‌گوید: «باید برای «سطح مسابقه ۸۰۰ متر خیلی بالا بود و این اولین تجربه من در این بازی‌های آسیایی بود. از طرفی، دو ماه قبل از بازی‌ها همسرتینگم پاره شد و مدتی را به درمان اختصاص دادم. ۴۰ روز مانده به مسابقه، تمرین را با احتیاط زیاد شروع کردم، بدون اینکه صد درصد

قهرمانی را فراهم کند. استمرار این روند، مستلزم آن است که موفقیت‌های به‌دست‌آمده به برنامه‌هایی عملی برای تقویت پایه‌های این رشته تبدیل شوند.

دو و میدانی ایران برای نزدیک شدن به جایگاه شایسته خود در آسیا و جهان، بیش از هر چیز به نگاهی برنامه‌محور و آینده‌نگر نیاز دارد. استعداد، انگیزه و توانایی رقابت در ورزشکاران ایرانی وجود دارد؛ آنچه اهمیت دارد، ایجاد سازوکاری منسجم برای پرورش این ظرفیت‌ها و تبدیل آنها به نتایجی پایدار است. بازی‌های ناگویا می‌تواند نقطه انکابی برای بازنگری در مسیر گذشته و تدوین برنامه‌های دقیق‌تر باشد؛ مسیری که در صورت توجه به نیازهای واقعی ورزشکاران و مدیریت مناسب فرصت‌ها، می‌تواند چشم‌انداز روشن‌تری برای دو و میدانی ایران ترسیم کند.

بحرینی که قهرمان جهان است، کار راحتی ندارم، اما به خود انرژی مثبت می‌دام و می‌دانستم نباید کم بایورم.» زارعی درباره سهمیه المپیک ۲۰۲۸ نیز می‌گوید: «هدفم کسب سهمیه المپیک است. می‌دانم کار خیلی سختی دارم، اما ناامید نمی‌شوم و تمام تلاشم را می‌کنم تا ابتدا سهمیه را بگیرم و بعد برای مدال المپیک بجنگم. می‌دانم حرف زدن درباره آن راحت‌تر از رسیدن به آن است. اما این هدف من است و برایش از جان مایه می‌گذارم.» داستان ورود زارعی به دوومیدانی، قصه علاقه‌ای قدیمی است که سال‌ها فرصت شکوفایی پیدا نکرد: «از بچگی دودین را دوست داشتم، اما نه شرایط برای شروع فراهم بود و نه در شهرمان امکاناتی وجود داشت. وقتی دانشجو شدم، در المپiad دانشگاهی در مواد پرش طول و ۴۰۰ متر مسابقه دادم و اول شدم. بعد حدود دو سال دوومیدانی را کنار گذاشتم و دیگر پیگیری نکردم.

چون خیلی این رشته را دوست داشتم، مربی دانشگاه مرا به یکی از مربیان هیأت معرفی کرد و این‌طور دوباره به دوومیدانی برگشتم. بعد هم به کمپ تیم‌های ملی دعوت شدم.» با وجود مدال آسیایی و هدفگذاری برای المپیک، نبود امکانات همچنان دغدغه اصلی اوست؛ دغدغه‌ای که از شرایط ورزشکاران در شهر زادگاهش حکایت دارد: «در منوجان کرمان هیچ امکاناتی برای دوومیدانی نیست و حتی استعدادیابی هم انجام نمی‌شود. من در پایان‌های اطراف شهر و پای کوه تمرین می‌کنم.»

ایران در ناگویا بیشتر در مجموع مدال‌ها و گسترش دامنه مدال‌آوری نمود پیدا کرده است. در کنار این موفقیت‌ها، مسأله تداوم نتایج در مواد مختلف همچنان اهمیت دارد. حذف فاطمه محیطی‌زاده از ادامه هفت‌گانه به دلیل مسأله استاندارد کفش و ناکامی برخی نمایندگان در رسیدن به سکو، از چالش‌های این دوره بود. در مجموع، ناگویا بهترین عملکرد دوومیدانی ایران پس از گوانگژو ۲۰۱۰ ارزیابی شده است؛ روندی امیدوارکننده که تداوم آن به ارتقای آمادگی ورزشکاران، کاهش خطاهای فنی و تقویت حضور ایران در مواد متنوع وابسته خواهد بود.

شرایط بارانی و باد را پیش‌بینی کرده بودیم. چون هدفم مدال طلا بود، گاهی بچه‌ها با شلنگ آب روی من آب می‌رفتند تا تارزان خیس شود و به دودین زهر را عادت کنم.» به اعتقاد علی امیریان، تجربه بیشتر دهنده ژاپنی نقش مهمی در کسب مدال داشت: «در قهرمانی آسیا، دهنده ژاپنی را به عنوان اصلی‌ترین رقیبم شکست داده بودم، اما او در بازی‌های آسیایی در خانه خودش می‌دوید. دو بار رکورد یک دقیقه و ۴۲ ثانیه ثبت کرده بود. دهنده قطری، نفر سوم مسابقه، بعد چند عنوان قهرمانی جهان دارد و با حضور در تورنمنت‌های بین‌المللی سطح بالا، تجربه بیشتری از من داشت. امیریان حالا تمرکزش را بر قهرمانی آسیا و المپیک گذاشته است: «به تهران برگشتم تا بعد از دو هفته هم رقابت می‌کرد. او در این باره آسیای سال آینده شروع کنم و نقره را به طلا تبدیل کنم. اما از حالا همه تمرکز من روی سهمیه المپیک است و می‌خواهم سهمیه مستقیم بگیرم.»

استرس هم تمام شد و در فینال خیلی راحت دویدم. جو مسابقه هم اذیتم نکرد. شلوغی را دوست دارم، چون به من انگیزه می‌دهد و باعث می‌شود بیشتر تلاش کنم. همین اتفاق در فینال ۴۰۰ متر افتاد. در قسمت پایانی مسابقه و با تشویق تماشاگران، تازه موتورم روشن شد. در ۱۰۰ متر آخر بیشتر تلاش کردم و از خط پایان گذشتم. در نهایت بعد از دهنده بحرینی دوم شدم.» زارعی درباره شناخت از رقبایش می‌گوید: «رقبایم را از قبل می‌شناختم. سرآمد همه آنها دهنده بحرینی بود که قهرمان شد؛ دهنده‌ای که اصالت آفریقایی دارد و برای بحرین مسابقه می‌دهد. دهنده ازبکستانی هم در دور مقدماتی با من هم‌گروه بود و بعد از من در جایگاه دوم گروه قرار گرفت. او در مقدماتی ۲۰۰ متر هم دودید، اما مصدوم شد.»

این دهنده پیش از آغاز رقابت‌ها، با بررسی رکوردهای آسیایی، برای خودش شانس کسب مدال قائل بود و در این باره توضیح می‌دهد: «وقتی رکوردهای دهنندگان ۴۰۰ متر آسیا را بررسی می‌کردم، از خودم انتظار مدال داشتم. البته وقتی در مسابقه شرایط را از نزدیک دیدم، کمی تردید کردم، اما از تلاشم کم نکردم و در نهایت به خواسته‌ام رسیدم.»

با وجود این، رویای زارعی فراتر از مدال نقره بود. او همیشه خودش را روی سکوی اول تصور می‌کرد: «همیشه تصویر ذهنی‌ام این بود که روی سکوی اول بایستم و مدال طلا را به گردنم بیندازند. می‌دانستم با حضور دهنده

صعود دانست. محمدرضا طیبی با کسب طلای پرتاب وزنه، زهرا زارعی با نقره دوی ۴۰۰ متر زنان، علی امیریان با نقره دوی ۸۰۰ متر و صادق صمیمی با برنز پرتاب دیسک، چهار مدال ایران را به دست آوردند. نقره زهرا زارعی نیز اولین مدال دوومیدانی زنان ایران در تاریخ بازی‌های آسیایی بود؛ دستاوردی که اهمیت ویژه‌ای در ارزیابی عملکرد این رشته دارد.

مجموع مدال‌های ایران در ناگویا نسبت به هانگژو دو برابر شد و در مقایسه با جاکارتا نیز یک مدال افزایش یافت. با وجود این پیشرفت، تعداد مدال‌های طلا از دو مدال جاکارتا به یک

مدال کاهش یافته و با هانگژو برابر مانده است. بنابراین، رشد

تمرینات سرعتی انجام دهم. حتی در فینال هم نتوانستم آن‌طور که باید فشار بایورم. شرایط سخت بود، اما تلاش کردم و بعد از دهنده ژاپنی، نایب قهرمان شدم.» دهنده اهل بمپور در فینال ناگویا، علاوه بر رقبای قدرتمند، باید با باران هم رقابت می‌کرد. او در این باره آسیای سال آینده شروع کنم و نقره را به طلا تبدیل کنم. اما از حالا همه تمرکز من روی سهمیه المپیک است و می‌خواهم سهمیه مستقیم بگیرم.»